

Identitet

Dansk

Navn: _____

Klasse: _____

Indholdsfortegnelse

Hvad er identitet? _____	2
Min identitet _____	3
Pronomener _____	4
Pronomenet 'de' i ental _____	5
i eller I? _____	6
Kald mig Xander – del 1 _____	7
Kald mig Xander – del 2 _____	8 - 9
Skriv et dagbogsnotat som Xander _____	10
Fællesskaber på sociale medier _____	11
Kald mig Xander – del 3 _____	12 - 13
Fællesskaber på sociale medier _____	14
Identitet på sociale medier _____	15 - 18

Hvad er identitet?

Identitet handler om, hvem vi er, og hvordan vi opfatter os selv. Det kan både omfatte noget indre, som vores personlighed og værdier, og noget ydre, altså vores udseende, påklædning osv. Identitet udvikles gennem hele livet i takt med de erfaringer, vi gør os. Din identitet som 20-årig vil ofte både have ligheder og forskelligheder fra din identitet som 40-årig. Noget vil være uforandret over tid, mens andet vil ændre sig, fx hvad der er vigtigst for dig i dit liv.

Der er meget, der har indflydelse på vores identitet. Først og fremmest giver vores familie og opvækst os vores første normer, traditioner og måder at forstå verden på. Men også andre sociale fællesskaber, fx i skolen og til fritidsaktiviteter, spiller en rolle. Hvor i verden vi bor, betyder også noget, fordi kultur, sprog og normer er med til at skabe vores identitet.

Lav et mindmap med alt det, du forbinder med identitet.
Løs gerne opgaven i en gruppe.

identitet

Lav et mindmap med det, som er vigtigst for din identitet. Hvad er det, der gør dig til lige præcis dig? Hvad er vigtigt for dig i dit liv? Det kan måske være en bestemt religion eller nogle af dine vigtigste værdier. Tilføj gerne både indre og ydre faktorer.

min identitet
– ifølge mig

Gå sammen 2 og 2. Byt papir med hinanden. Nu skal du lave et mindmap med de ting, du forbinder med din makkers identitet. Byt tilbage igen, når I er færdige, og snak om, hvad I har skrevet om hinanden.

min identitet
– ifølge andre

Pronomener

Pronomener (også kaldet for stedord) kan også være en vigtig del af vores identitet. Den slags pronomener, som hedder **personlige pronomener**, bruges i stedet for et navn eller navneord, fx

Jeg er træt Han er glad I er hurtige Gaven er til dig.

Når vi fx bruger pronomenet **hun** i sætningen "**hun** er sød", vil vi ofte tale om en person, som er en kvinde, hvilket er en del af hendes identitet.

Her kan du se en oversigt over de personlige pronomener:

jeg	mig
du	dig
han	ham
hun	hende
den	det
vi	os
I	jer
De	Dem
de	dem

Sæt streg under alle personlige pronomener i teksten. Der er 14 personlige pronomener i alt.

Måske har du hørt nogen sige: Mine pronomener er han/ham. Eller måske har du hørt nogen spørge: Hvad er dine pronomener? Når man fortæller andre om sine pronomener, fortæller man blot, hvordan man gerne vil omtales, ligesom når man siger sit navn. Når du spørger nogen, hvilke pronomener du skal bruge om dem, så viser du altså bare, at du er interesseret i at få personen til at føle sig tilpas. Alle personer bruger personlige pronomener til at omtale sig selv og andre. Faktisk kan vi slet ikke snakke uden pronomener. Når du skal sige noget, vil du ofte starte sætningen med 'jeg', og allerede der har du brugt et pronomen.

Pronomenet 'de' i ental

Du har lige lært, at de personlige pronomener, der bruges om os, afspejler en del af vores identitet. Derfor er der nogle personer, der hverken synes, at pronomenet *hun* eller *han* føles helt rigtigt. Der findes forskellige pronomener, som man kan bruge i stedet for, og et af dem er *de*.

De bruges normalt om flere personer (*Børnene spiser en is. De er glade.*), men der er altså også nogle, som synes, at det føles som det rigtige personlige pronomen for dem, og så bliver det brugt i ental. Det kan virke unaturligt for mange, da man er vant til at bruge det i flertal, men i sidste ende handler det om at øve sig.

Når man bruger *de* om én person, dvs. ental, kan man tydeliggøre, at det er brugt i ental, ved at bøje eventuelle tillægsord i sætningen i ental. Hvis *de* bruges i ental, så skal tillægsordet også stå i ental, mens tillægsordet skal stå i flertal, hvis *de* henviser til flere personer. Se forskellen her:

Alex gik sent i seng. *De* er **træt** (ental)

Alex og Silje gik sent i seng. *De* er **trætte** (flertal).

Tip: Du kan prøve at erstatte "de" med "han" eller "hun" for bedre at kunne høre, hvilken form af tillægsordet du skal bruge.

Kig på den første sætning for at se, om 'de' er brugt i ental eller flertal, og sæt derefter streg under tillægsordet i den rigtige form.

1. Jeg kan se Sam nu. De ser **glad** / **glade** ud.
2. Jeg kan se Sam og Valde nu. De ser **glad** / **glade** ud.
3. Hvordan går det med Bjørn og Ditte? De har altid været så **god** / **gode** i skolen.
4. Hvordan går det med Bjørn? De har altid været så **god** / **gode** i skolen.
5. Jeg har lige besøgt Mai. De er **træt** / **trætte** af resultatet.
6. Jeg har lige besøgt Mai og Stine. De er **træt** / **trætte** af resultatet.
7. Jeg kan godt lide Alex. De er meget **empatisk** / **empatiske**.
8. Jeg kan godt lide Alex og Liv. De er meget **empatisk** / **empatiske**.

i eller I?

Nu skal du arbejde med en tekst, der handler om Xander. Xander er transkønnet. Da han blev født, fik han navnet Sandra, men i dag hedder han Xander.

Først skal du lære lidt mere om personlige pronomen.

Når 'i' bliver skrevet med stort, er det et personligt pronomen, der bruges om flere personer. Det er neutralt, hvad angår kønsidentitet.

Pronomenet 'I' skrives med stort, så det ikke forveksles med præpositionen 'i'.

I teksten om Xander skal du kunne se forskel på præpositionen 'i' med lille og pronomenet 'I' med stort.

For at finde ud af, om 'i' er et pronomen og skal skrives med stort, kan du prøve at indsætte 'alle sammen' efter et 'i'. Hvis sætningen giver mening, skal der stå 'I'.

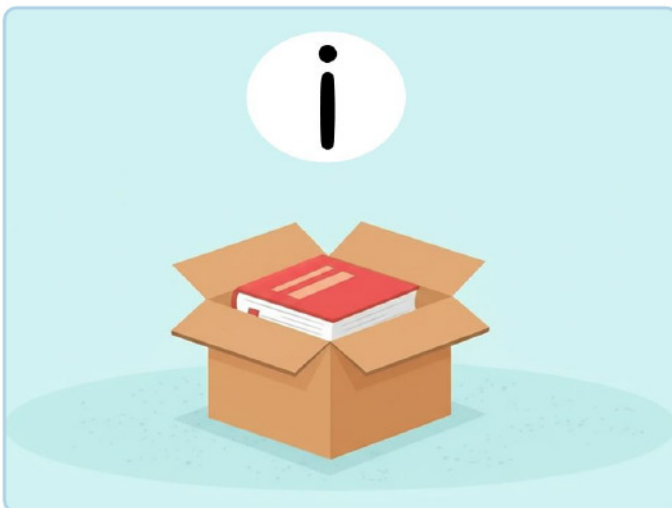
Lad os tage et eksempel:

*Kommer **i/I** til festen **i/I** næste uge?*

*Kommer **i/I alle sammen** til festen **i/I alle sammen** næste uge?*

Man kan godt sætte 'alle sammen' ind efter det første **i/I**, men ikke efter det sidste, så derfor er det rigtige svar:

*Kommer **I** til festen **i** næste uge?*

Kald mig Xander – del 1

Skriv i eller I på linjerne.

Det er mandag morgen. Han slæber sin trætte krop igennem skolegården. Han har næsten ikke sovet _____ nat, fordi han har tænkt meget på dagen _____ dag. Han vil fortælle sine klassekammerater, at de skal kalde ham Xander, og de skal også sige *han*, når de omtaler ham. Han ved, at det ikke bliver nemt, for de har jo kaldt ham Sandra _____ otte år. Frida og Maida ved det allerede, og når de bare er sammen, de tre, kalder de ham allerede Xander.

Xander møder Lars på gangen. Lars er deres dansklærer, og han har været en kæmpe støtte for Xander. De følges ad til klasselokalet, mens Lars lavmælt siger nogle opmuntrende ord til Xander, men Xander hører kun halvdelen af det. Lars og Xander har allerede aftalt, at Xander fortæller det til klassen som det første _____ dansktimen _____ dag, for så er det overstået.

Klokken 8.00 tysser Lars på klassen og beder dem om at sætte sig på deres pladser. Han giver tegn med hånden til, at Xander skal komme op til tavlen.

"Sandra vil gerne dele noget med jer. Det er ikke let for hende, så husk nu at være søde ved hende. Vi behandler jo hinanden ordentligt _____ den her klasse, og det bliver vi selvfølgelig ved med."

"Jeg vil gerne have, at _____ kalder mig Xander, og _____ må også gerne sige *han* om mig _____ stedet for *hun*. Men ellers er jeg jo stadig bare mig," siger Xander og forsøger at skjule sin bævrede stemme.

"Ja, nemlig, han er stadig den person, som _____ allerede kender," fortsætter Lars. "Så udover at sige *han* og *Xander*, så skal _____ bare opføre jer, som _____ plejer. Og hvis _____ glemmer det, så er det helt okay, så skal _____ bare sige: 'Hov, jeg mener Xander' og så snakke videre. Og husk nu at stille Xander spørgsmål, hvis _____ har nogen. Det er jo sådan, vi bedst lærer at forstå hinanden."

Kald mig Xander – del 2

I frikvarteret kommer William og Lia hen til Xander. "Det var altså megamodigt, det, du gjorde i dag," siger Lia med et stort smil.

William nikker og siger: "Ja, og Xander er et vildt godt navn." Xander siger tak. Han havde forestillet sig, at det ville gå meget værre med at fortælle klassen om sin kønsidentitet.

"Xander, vil du med i kantinen?" råber Maida fra den anden ende af klasselokalet. Det vil han gerne, så han følger med Maida og Frida ud ad døren og ned ad gangen mod kantinen. Pludselig kan han høre en stemme bagfra råbe: "Hva' så, Sandra? Skal du til at tegne et overskæg på nu, eller hvad?" Stemmen lyder genkendelig, men Xander kigger stift frem og ignorerer den.

Frida vender hovedet tilbage og råber: "Hvor er du bare led! Har du ikke noget bedre at tage dig til?"

Maida klemmer Xanders hånd, idet hun siger: "Sikke en idiot. Bare ignorer ham. Det er ikke det værd at bruge energi på ham."

Læs del 1 og 2 af teksten 'Kald mig Xander'. Besvar derefter spørgsmålene på side 8-9. Snak evt. om spørgsmålene med en makker.
Husk at begrunde dine svar.

1. Hvordan tror du, Xander har det, lige inden han skal til at fortælle om sin kønsidentitet til sin klasse?

2. Hvorfor tror du, at Xander kun hører halvdelen af de opmuntrende ord, som Lars kommer med?

3. Hvordan tror du, Xander har det efter samtalen med Lia og William?

4. Hvordan tror du, Xander har det, da han bliver råbt efter på gangen?

10

Fællesskaber på sociale medier

Der bliver tit talt om det negative ved sociale medier, fx at de kan skabe urealistiske idealer, eller at mange taler grimmere til hinanden, når de kan gemme sig bag en skærm. Men i denne opgave skal du arbejde med det gode ved sociale medier og deres evne til at **skabe fællesskaber**.

For personer, der af den ene eller anden årsag kan føle sig anderledes eller udenfor, kan sociale medier være et sted, hvor man ser eller møder andre, der er ligesom en selv. Det kan være et sted, hvor man lærer mere om sig selv og andre, og hvor man kan spejle sig i ligesindede. Dette kan være, når man følger nogen, der taler om et emne, som man kan se sig selv i, eller når man møder nye venner, som man har en masse til fælles med.

Chatsprog

Når man skriver med sine venner, fx på Discord, Messenger eller Instagram, er sproget meget anderledes, end når man fx skriver en danskaflevering. Sproget er uformelt og hverdagsagtigt, og der fokuseres ikke på korrekte stavemåder eller tegnsætning, da det skal gå hurtigt. Der bliver også brugt slangudtryk, selvopfundne forkortelser og engelske ord og udtryk. Herunder ser du en chat mellem to personer. I chatten er der ikke brugt engelske ord, men sproget er uformelt, og der er brugt nogle af de ukorrekte stavemåder, som man ofte ser i chatsprog.

Sæt ring om alle ord, der ikke er stavet korrekt. Du skal sætte ring om 7 ord i alt.

Vi har alt for mange afleveringer for ...
det blir en hård måned

ja seriøst, jeg orker det ik

De har os bare valgt at lægge alle
lektierne i samme uge, helt ærligt

ja slef, det må jo ik blive for nemt, haha

Jeg ku godt bruge en måneds ferie

ja tak! det sys jeg virkelig, vi fortjener

Ja, seriøst

Skriv ordet korrekt på linjen.

1. det **blir** en hård måned blir: _____
2. jeg orker det **ik** ik: _____
3. De har **os** bare valgt at lægge alle lektierne i samme uge os: _____
4. ja **slef** slef: _____
5. Jeg **ku** godt bruge en måneds ferie ku: _____
6. det **sys** jeg virkelig, vi fortjener sys: _____

Nu skal du læse den sidste del af Kald mig Xander:

Kald mig Xander – del 3

Det er aften. Xander lægger sig i sin seng med sin mobil. Han åbner Discord for at skrive til Oliver. Han har mødt Oliver igennem Minecraft for nogle år siden, og de har skrevet og talt sammen siden da. De har aldrig mødt hinanden, men alligevel er Oliver en af Xanders bedste venner. Frida og Maida er også nogle af Xanders gode venner, men de vil aldrig kunne forstå Xander på samme måde som Oliver. Oliver har nemlig været det samme igennem som Xander. Han er et par år ældre, og han sprang ud som transkønnet for to år siden.

På næste side kan du se Olivers beskeder på Discord, men Xanders svar mangler. Udfyld chatten med Xanders svar.

Hvordan tror du, Xander skriver? Gør sproget uformelt, og inkluder gerne slang, engelske udtryk, forkortelser eller andet, der passer til en samtale med en god ven på Discord.

XantherPanther

Hey

Olliboi

Omg hej! Fortæl!! Hvordan gik det?!

XantherPanther

Olliboi

Ja okay, så både godt og skidt

XantherPanther

Olliboi

Hvordan har du det så nu?

XantherPanther

Olliboi

Ja, det er forståeligt. Sådan havde jeg det også

XantherPanther

Olliboi

Der gik desværre ret lang tid, før folk var gode til at bruge det rigtige navn

XantherPanther

Du har netop læst om Xander, hvis bedste ven er en, han ikke har mødt i virkeligheden. Nu skal du selv reflektere over, hvad fællesskaber på de sociale medier kan. Snak evt. med en makker om spørgsmålene.

1. Hvorfor kan det være vigtigt at snakke med andre som en selv, også selvom det er på de sociale medier?

2. Hvad er fordelene ved at snakke med nogen på de sociale medier frem for i virkeligheden?

3. Har du også oplevet at lære noget om dig selv eller andre gennem de sociale medier? Kom med eksempler.

Identitet på sociale medier

De sociale medier kan også spille en stor rolle for vores identitet. For mange er en profil på sociale medier en måde, hvorpå man i højere grad kan kontrollere, hvordan andre folk ser en. Dette kalder man for **selviscenesættelse**.

Hvor flydende er grænsen mellem den person, man er i virkeligheden, og den måde, man fremviser sig selv på de sociale medier?

Man er langt hen ad vejen selv herre over, hvordan man fremstår på de sociale medier, fx gennem valg af profilbillede, de opslag og billeder, man lægger op, og de stories, man vælger at dele.

Mange brugere har en tendens til kun at skrive om og dele positive ting, og det kan give andre et forkert billede af deres liv. Selfies er ofte taget med det perfekte lys og i den rette vinkel, og mange redigerer også deres billeder. Derfor føler flere også, at deres eget liv ikke er lige så godt som andres, da de ikke kan undgå at sammenligne sig selv med det perfekte liv, som de ser på de sociale medier. Selvom mange er blevet bedre til at dele nogle af de hårde dage også, så vil det stadig sjældent være det fulde billede af andres liv, som du ser. De har sikkert endnu flere hårde dage end dem, du får lov til at se på sociale medier.

1. Forklar med dine egne ord, hvad begrebet 'selviscenesættelse' betyder. Dit svar må gerne indeholde eksempler fra dine egne oplevelser på de sociale medier.

2. Er der lighedstegn mellem den person, man er på de sociale medier, og den person, man er i virkeligheden?

Er man altid den samme person online, som man er i virkeligheden? Er man fx mere åben på nettet? Eller taler man måske lidt grimmere?

3. Synes du, at influencere skal vise et mere nuanceret billede af deres liv, så man ikke kun ser de gode sider? Begrund dit svar.

4. Tænk over, hvad du normalt lægger op på de sociale medier.
Lav et mindmap, hvor du skriver, hvordan du fremstår på de sociale medier.

min identitet
- på de sociale
medier

5. Viser du et nuanceret billede af dit liv på sociale medier? Hvorfor/hvorfor ikke?

6. Synes du, at du skal vise et nuanceret billede af dit liv på sociale medier, selvom du måske ikke har lige så mange følgere, som influencere har?
Hvorfor/hvorfor ikke?

